

การพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ทักษะสัมมาอาชีพโดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ แบบโครงงานของครูโรงเรียนวัดอามตย์วิทยา จังหวัดเชียงราย

Learning Management Skills Vocational Skills Using the Learning the Learning Management Process by the Teachers of Wat Amat Wittaya School

อำไพ สมสมัย¹, ธิดาวลัย อุ่นกอง², ศิโรจน์ ศรีสรารกรณ์³

Aumprai Somsamai¹, Thidawan Unkong², Siroj Srisarakorn³

Corresponding Author E-mail: somsamai.prai@gmail.com

Received: 2022-02-05; Revised: 2022-04-21; Accepted: 2022-04-25

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานที่เน้นทักษะสัมมาอาชีพของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดอามตย์วิทยา และ 2) เพื่อศึกษาปัญหาการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานที่เน้นทักษะสัมมาอาชีพของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดอามตย์วิทยา แหล่งให้ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา เป็นผู้บริหารและครูของโรงเรียนวัดอามตย์วิทยา จำนวน 22 คน สามเณรจำนวน 179 รูป รวม 201 คน โดยแบ่งออกเป็น 2 ระยะที่สำคัญ ระยะที่ 1 การพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้การสอนโครงงานที่เน้นทักษะสัมมาอาชีพ 2) แบบสอบถามทักษะกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานของครู 3) แบบประเมินทักษะกระบวนการโครงงานทักษะสัมมาอาชีพของสามเณรนักเรียน 4) แบบประเมินความพึงพอใจของสามเณรนักเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรมต่อการจัดการเรียนรู้โครงงานที่เน้นทักษะสัมมาอาชีพ วิเคราะห์ข้อมูลโดยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้การทดสอบค่าที แบบสองกลุ่มที่ไม่เป็นอิสระจากกัน ระยะที่ 2 การศึกษาปัญหาการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานที่เน้นทักษะสัมมาอาชีพ ผู้ให้ข้อมูลเป็น ผู้บริหารและครูจำนวน 22 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ 1) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง 2) บันทึกการสะท้อนคิดในการเข้าร่วมโครงการฯ ของครู วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1) ผลการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานที่เน้นทักษะสัมมาอาชีพของ 1.1) คุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานที่เน้นทักษะสัมมาอาชีพของครู อยู่ในระดับมากที่สุด 1.2) ทักษะการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานที่เน้นทักษะสัมมาอาชีพของครู ผลการประเมินหลังเข้าร่วมโครงการสูงกว่าก่อนเข้าร่วมโครงการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 1.3) ทักษะกระบวนการโครงงานของสามเณรนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด 1.4) ความพึงพอใจของสามเณรนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้โครงงานที่เน้นทักษะสัมมาอาชีพโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ผลการศึกษาค้นคว้าปัญหาการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานที่เน้นทักษะสัมมาอาชีพ 2.1) ผลจากการสัมภาษณ์ ปัญหาที่สำคัญ 3 ลำดับแรก 1) ครูมีภาระงานพิเศษมาก ทำให้ไม่มีเวลาในการเตรียมการสอน 2) ไม่สามารถจัดเวลาในการให้คำปรึกษาสามเณรนักเรียนได้ตามความต้องการ 3) สามเณรนักเรียนมีภาระงานต้องปฏิบัติกิจของสงฆ์ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติตามโครงการได้ 2.2) ผลจากการสะท้อนคิดของครู พบว่า ครูได้เรียนรู้ การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้และการสอนแบบโครงงาน ครูได้เรียนรู้ทักษะการสอนในศตวรรษที่ 21 ครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับเพื่อนครูจากโรงเรียนอื่น ๆ

คำสำคัญ: โครงงาน, ทักษะสัมมาอาชีพ, โรงเรียนพระปริยัติธรรม

¹ นิสิตหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารการศึกษา วิทยาลัยการศึกษา, มหาวิทยาลัยพะเยา

² Student of the Doctor of Philosophy Program, School of Education, University of Phayao

³ อาจารย์ที่ปรึกษา, วิทยาลัยการศึกษา, มหาวิทยาลัยพะเยา

⁴ Advisors, School of Education, University of Phayao

⁵ นักวิชาการ, สายงานพัฒนากำลังคน, สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ

⁶ Academics, Manpower Development Division, NSTDA

Abstract

The objectives of this research were: 1) to develop skills in project-based learning management that emphasizes the teachers' vocational skills. 2) to study the problem of project-based learning management that emphasizes the teachers' vocational skills. Phra Pariyat Thamma School, Wat Amat Wittaya Resources were used in the study. There are 22 administrators and teachers of Wat Amat Wittaya School, 179 novices, a total of 201 people. divided into 2 important phases. Phase 1, development of project-based learning management skills. The research instrument used in 1) a learning management plan for teaching projects focused on vocational skills, 2) a teacher's project-based learning process skills questionnaire, 3) an assessment form for the novice students' vocational skills, project process skills, and 4) Phra Pariyatti Dhamma School novice students' satisfaction survey toward project learning management, with a focus on vocational skills. The data were analyzed using means and standard deviation, as well as a paired sample t-test. Phase 2, a study of project-based learning management problems focusing on vocational skills, The informants are 22 administrators and teachers. The research instrument used in 1) a structured interview form. 2) a record of teachers' reflections on their participation in the project. The data were analyzed by frequency distribution and content analysis.

The results showed that;

1) The results of the development of project-based learning management skills focused on vocational skills of 1.1) The quality of the teacher's project-based learning management focused on the vocational skills plan was highest level. 1.2) The evaluation of Project-based learning management skills emphasizing teachers' vocational skills after joining the project were higher than before joining the project with statistically significant at the .05 level. 1.3) Novice students' project process skills were the highest level. 1.4) Novice students' satisfaction with project-based learning management problems focusing on vocational skills were at the highest level. 2) The results of a study on the problems of project-based learning management that focuses on vocational skills 2.1) Results from the interview The first three important problems are as follows: 1) Teachers have a very special workload. Causing no time to prepare for teaching 2) unable to arrange time to consult novice students as needed 3) novice students have workloads to perform Sangha activities, thus unable to perform other projects. 2.2) Results from the teacher's reflection, it was found that the teachers had learned to write a learning management plan and a project-based teaching. Teachers learned 21st century teaching skills. Teachers exchanged knowledge with fellow teachers from other schools.

Keywords: Project, Occupational Skills, Phrapariyattidhamma School

บทนำ

โครงการพัฒนาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา สู่ทักษะสัมมาอาชีพ จะดำเนินการพัฒนากลุ่มเป้าหมายที่เป็นโรงเรียนในโครงการตามพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทั้งในภาคเหนือและภาคอีสาน จาก 6 จังหวัด จำนวน 53 โรงเรียนที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการพัฒนา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดการพัฒนาครูทุกคนในโรงเรียนเป้าหมาย ให้สามารถจัดการเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติให้กับสามเณรนักเรียน โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ Active Learning เพื่อให้เกิดการพัฒนาสามเณรนักเรียนให้เป็นศาสนทายาทพระพุทธศาสนา ที่มีคุณสมบัติพร้อมทั้งคุณธรรมและคุณภาพ ด้วยการลงมือปฏิบัติจากการเรียนรู้การทำโครงการสัมมาอาชีพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และหลังจากมีการดำเนินโครงการไปได้สักระยะหนึ่งโครงการจะได้ร่วมกับ กสศ.สรรหานักวิจัยให้ดำเนินการศึกษาวิจัยและถอดบทเรียนกระบวนการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาใน

กลุ่มเป้าหมายและมีผลงานโดดเด่น ทั้งที่ประสบไม่ประสบผลสำเร็จเพื่อนำไปสู่แนวทางของการปรับปรุงพัฒนาต่อไป (กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา. 2563)

การศึกษาถือว่าเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนามนุษย์ทั้งหลาย เพื่อป้องกันถึงคุณภาพของ ความเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ดี ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจ พัฒนาสังคมการเมือง และการพัฒนารากฐานที่สำคัญของการพัฒนาชาตินั้น คือการพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. 2553) คุณภาพการเรียนการสอน ที่ดีส่งผลในเชิงบวกต่อการพัฒนาคุณภาพคนในประเทศนั้น ๆ ประเทศใดมีหลักสูตรที่เหมาะสม คนในประเทศ นั้นก็ย่อมมีความรู้และศักยภาพในการพัฒนาประเทศได้อย่างเต็มที่เพื่อให้ผู้เรียนได้ปรับตัวสู่การศึกษายุคศตวรรษที่ 21 ให้มีความพร้อมใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาที่ว่า การจัดการกระบวนการเรียนการสอนในปัจจุบันควรมุ่งเน้นความสำคัญที่ตัวผู้เรียน และต้องบูรณาการเนื้อหาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจริงในทุก ๆ ด้านของชุมชนและประเทศ ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เกิดประสบการณ์ตรงมีส่วนร่วมในทุกกระบวนการเรียนรู้ พัฒนาความสามารถ ในการแสวงหาความรู้ การนำความรู้มาประยุกต์ใช้เพื่อการพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2553)

การเรียนการสอนแบบโครงงานเป็นวิธีการเรียนที่สร้างความสนใจใคร่รู้ของผู้เรียนที่อยากจะศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือหลาย ๆ สิ่ง ที่สงสัยและอยากรู้คำตอบให้ลึกซึ้งชัดเจน หรือต้องการเรียนรู้เรื่องนั้น ๆ ให้มากขึ้นกว่าเดิมโดยใช้ทักษะกระบวนการและปัญหาหลาย ๆ ด้าน มีวิธีการศึกษาอย่างเป็นระบบและมีขั้นตอนต่อเนื่องมีการวางแผนในการศึกษาอย่างละเอียด และลงมือปฏิบัติตามแผนงานที่วางไว้จนได้ข้อสรุปหรือผลการศึกษาหรือคำตอบเกี่ยวกับเรื่องนั้น (ลัดดา ภูเกียรติ. 2561) ทั้งนี้ ดุษฎี โยเหลา, และคณะ (2557: 19 - 20) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบใช้โครงงานเป็นฐาน เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มีครูเป็นผู้กระตุ้นเพื่อนำความสนใจที่เกิดจากตัวนักเรียนมาใช้ในการทำกิจกรรมค้นคว้าหาความรู้ด้วยตัวนักเรียนเอง นำไปสู่การเพิ่มความรู้ที่ได้จากการลงมือปฏิบัติ การฟังและการสังเกตจากผู้เชี่ยวชาญ โดยนักเรียนมีการเรียนรู้ผ่านกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม ที่จะนำมาสู่การสรุปความรู้ใหม่ มีการเขียนกระบวนการจัดทำโครงงานและได้ผลการจัดกิจกรรมเป็นผลงานแบบรูปธรรม และวิธีการสอนแบบโครงงานครูต้องออกแบบการเรียนรู้และอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ให้นักเรียน เรียนรู้จากการเรียนแบบลงมือทำแล้วการเรียนรู้ก็จะเกิดจากภายในใจและสมองของตนเองต้องเรียนเป็นทีม จะทำให้เกิดทักษะการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณและการแก้ปัญหา การออกแบบการเรียนรู้ (ธีระชัย ปุณณโชติ. 2551)

โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา สังกัดกองพระพุทธศาสนา สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ภายใต้พระราชบัญญัติ การศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. 2562 ที่กำหนดไว้ในมาตรา 6 การศึกษาพระปริยัติธรรม มีแผนก (1) การศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกบาลีสนาทมูล เป็นการศึกษาพระพุทธศาสนาภาษาบาลี (2) การศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกธรรมสนามหลวง เป็นการศึกษาพระพุทธศาสนาภาษาไทย (3)การศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เป็นการศึกษาพระพุทธศาสนาทั้งแผนกบาลีสนาทมูลและแผนกธรรมสนามหลวง ควบคู่กับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของกระทรวงศึกษาธิการ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จึงมีภารกิจสำคัญในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นการศึกษาในระบบควบคู่กับการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม ให้แก่สามเณรนักเรียน รวมทั้งพัฒนาสามเณรนักเรียนให้มีทักษะความรู้ที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 และมีหลักคิดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนปริยัติธรรมพบว่า สามเณรนักเรียนจำนวนมากมาจากครอบครัวที่ยากจน สามเณรที่มาเรียนในโรงเรียนพระปริยัติธรรมจำนวนหนึ่ง คาดหวังว่าเมื่อจบการศึกษาออกไปแล้วจะกลับไปช่วยครอบครัวประกอบอาชีพเกษตรกรรม สามเณรนักเรียนส่วนใหญ่จึงมีความสนใจในการเรียนรู้การทำงานด้านอาชีพมากกว่าการเรียนรู้ในวิชาสามัญ การส่งเสริมให้สามเณรนักเรียนได้รับการพัฒนาความสามารถทักษะด้านชีวิตและอาชีพจึงเป็นที่เรื่องเหมาะสมและมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะนอกจากจะเพิ่มทักษะความรู้ที่จำเป็นให้กับสามเณรนักเรียนแล้วยังเป็นการสร้างทัศนคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพและสนใจในการศึกษาต่อในสายอาชีพตามความถนัด จากความต้องการของนักเรียนสามเณรจึงเป็นที่มาของการพัฒนาให้ครูใช้เทคนิคการสอนแบบ Active Learning นำทักษะความรู้ที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 เพื่อนำไปพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้กับสามเณรนักเรียนและเสริมสร้างศักยภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

โรงเรียนวัดอามตยวิทยา อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ประจำปีการศึกษา 2563 ปัจจุบันมีสามเณรเข้าศึกษาเล่าเรียนจำนวน 179 รูป มีบุคลากร

จำนวน 22 ท่าน โรงเรียนได้สมัครเข้าร่วมโครงการพัฒนาโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญสู่ทักษะสัมมาอาชีพ เป็นโรงเรียนพระปริยัติธรรมขนาดกลาง สามเณรส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่ยากจนและผู้ปกครองมีอาชีพทำการเกษตร

จากแนวคิดเหตุผลดังกล่าวข้างต้นนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาการจัดการจัดการเรียนรู้อย่างบูรณาการเน้นสัมมาอาชีพของครู โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดอัมมตย์วิทยา ที่จัดการเรียนรู้ให้นักเรียนได้มีทักษะด้านสัมมาอาชีพโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองมากที่สุดและให้นักเรียนมีทักษะชีวิตและอาชีพ เพื่อได้ไปใช้ในการประกอบอาชีพหลังจากจบการศึกษา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานที่เน้นทักษะสัมมาอาชีพของครู โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดอัมมตย์วิทยา
2. เพื่อศึกษาปัญหาการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานที่เน้นทักษะสัมมาอาชีพของครู โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดอัมมตย์วิทยา

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดและทฤษฎีการสอนแบบโครงงาน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาและกระทรวงศึกษาธิการ (2550) นำเสนอขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานไว้ 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นนำเสนอ เป็นขั้นที่ผู้สอนให้ผู้เรียนศึกษาใบความรู้ กำหนดสถานการณ์ ศึกษาสถานการณ์ เล่นเกม ดูรูปภาพ หรือผู้สอนใช้เทคนิคการตั้งคำถามเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้ที่กำหนดในแผนการจัดการเรียนรู้แต่ละแผน เช่น สาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ที่เป็นขั้นตอนของโครงงานเพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการเรียนรู้ 2) ขั้นวางแผน เป็นขั้นที่ผู้เรียนร่วมกันวางแผน โดยการระดมความคิด อภิปรายหาข้อสรุปของกลุ่ม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ 3) ขั้นปฏิบัติเป็นขั้นที่ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรม เขียนสรุปรายงานผลที่เกิดขึ้นจากการวางแผนร่วมกัน 4) ขั้นประเมินผล เป็นขั้นการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยให้บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้สอน ผู้เรียน และเพื่อนร่วมชั้นประเมิน

แนวคิด John Dewey เรื่อง “learning by doing” กล่าวว่า “Education is a process of living and not a preparation for future living.” (Dewey John. 1897: 79 cite in Douladeli Efstratia. 2014) ซึ่งเป็นการเน้นการจัดการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ชีวิตขณะที่เรียน เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับหลักพัฒนาการคิดของ Bloom ทั้ง 6 ขั้น คือ ความรู้ความจำ (Remembering) ความเข้าใจ (understanding) การประยุกต์ใช้ (Applying) การวิเคราะห์ (Analyzing) การประเมินค่า (Evaluating) และการคิดสร้างสรรค์ (Creating) ซึ่งการจัดการเรียนรู้แบบใช้โครงงานเป็นฐาน นั้นจึงเป็นเป็นอีกรูปแบบหนึ่ง ที่ถือได้ว่าเป็น การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เนื่องจากผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติเพื่อฝึกทักษะต่างๆด้วยตนเองทุกขั้นตอน โดยมีครูเป็นผู้จัดประสบการณ์การเรียนรู้ ครูจะต้องเป็นผู้ที่มีความพร้อมและมีความแม่นยำในเนื้อหาเพื่อให้การจัดการเรียนรู้เป็นไปอย่างราบรื่น และสามารถอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ขณะกิจกรรม

นอกจากนี้ ดุษฎี โยเหลา, และคณะ (2557: 20 - 23) ได้เสนอแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบใช้โครงงานเป็นฐาน ซึ่งปรับจากการศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบ PBL ที่ได้จากโครงการสร้างชุดความรู้เพื่อสร้างเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของเด็กและเยาวชน: จากประสบการณ์ความสำเร็จของโรงเรียนไทย โดยมีทั้งหมด 6 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นให้ความรู้พื้นฐาน 2) ขั้นกระตุ้นความสนใจ 3) ขั้นจัดกลุ่ม 4) ขั้นแสวงหา 5) ขั้นสรุปสิ่งที่เรียนรู้ และ 6) ขั้นนำเสนอผลงานโครงงาน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูโรงเรียนวัดอัมมตย์วิทยา อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย จำนวน 22 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง

2. ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ สามเณรนักเรียนโรงเรียนวัดอามาศย์วิทยา อำเภอกะเจียง จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2563 จำนวน 179 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีดังนี้

1. แบบประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้การสอนแบบโครงงานที่เน้นทักษะสัมมาอาชีวะ จำนวน 5 แผน (40 ชั่วโมง) มีลักษณะเป็นแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ
2. แบบสอบถามทักษะกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานที่เน้นทักษะสัมมาอาชีวะของครู มีลักษณะเป็นแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ
3. แบบประเมินทักษะการปฏิบัติโครงงานที่เน้นทักษะสัมมาอาชีวะของสามเณรนักเรียน แบ่งออกเป็น 3 ด้านคือ ด้านทักษะกระบวนการ ด้านกระบวนการทำโครงงาน และด้านการนำไปใช้ใช้ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ
4. แบบสอบถามความพึงพอใจของสามเณรนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้โครงงานที่เน้นทักษะสัมมาอาชีวะ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ
5. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานที่เน้นทักษะสัมมาอาชีวะของครู
6. บันทึกการสะท้อนคิดของครูในการเข้าร่วมโครงการ

ขั้นตอนการพัฒนาและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ค้นคว้าเอกสาร แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับทักษะการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานที่เน้นทักษะสัมมาอาชีวะเพื่อกำหนด ขอบข่าย และเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามและเทคนิคการตั้งข้อคำถาม แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตามแนวคิดของ Likert (Likert's Summated Rating Scale) ร่างแบบสอบถามตามกรอบความคิดและให้ครอบคลุม เนื้อหา แบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา และเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเพื่อหาข้อผิดพลาด (IOC) ของแต่ละข้อคำถาม ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปมาใช้
2. แบบประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้การสอนแบบโครงงานที่เน้นทักษะสัมมาอาชีวะ จำนวน 5 แผน (40 ชั่วโมง) มีลักษณะเป็นแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ จำนวน 12 ข้อ ซึ่งพัฒนาขึ้นโดยผู้วิจัย และนำแบบประเมินที่สร้างขึ้นนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา และเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) โดยทุกข้อมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00
3. แบบสอบถามทักษะกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานที่เน้นทักษะสัมมาอาชีวะของครูมีลักษณะเป็นแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ ซึ่งพัฒนาโดยผู้วิจัยและนำมาหาคุณภาพโดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) โดยทุกข้อมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00 จากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูโรงเรียนวัดหมื่นพุทธรักษา จังหวัดเชียงราย ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 17 ฉบับ แบบสอบถามมีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.76
4. แบบประเมินทักษะการปฏิบัติโครงงานที่เน้นทักษะสัมมาอาชีวะของสามเณรนักเรียน แบ่งออกเป็น 3 ด้านคือ ด้านทักษะกระบวนการ ด้านกระบวนการทำโครงงาน และด้านการนำไปใช้ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ จำนวน 13 ข้อ ซึ่งพัฒนาโดยผู้วิจัยและนำมาหาคุณภาพโดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) โดยทุกข้อมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00 จากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับสามเณรนักเรียนโรงเรียนวัดวัดหมื่นพุทธรักษา จังหวัดเชียงรายที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 30 ชุด พบว่าแบบสอบถามมีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.81
5. แบบสอบถามความพึงพอใจของสามเณรนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้โครงงานที่เน้นทักษะสัมมาอาชีวะมีลักษณะเป็นแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับจำนวน 10 ข้อ ซึ่งพัฒนาโดยผู้วิจัยและนำมาหาคุณภาพโดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) โดยทุกข้อมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00 นำมาหาคุณภาพโดยนำไปทดลองใช้ (Try out) กับสามเณรนักเรียนโรงเรียนวัดหมื่นพุทธรักษา จังหวัดเชียงราย ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 30 ชุด พบว่าแบบสอบถามมีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.75

6. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานที่เน้นทักษะสัมมาอาชีวะของครู นำมาหาคุณภาพโดยเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) โดยทุกข้อมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 และนำมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

7. บันทึกการสะท้อนคิดของครูในการเข้าร่วมโครงการ ผู้วิจัยกำหนดประเด็นในการสะท้อนคิดใน 3 ประเด็น ได้แก่ สิ่งที่คาดหวังจากการเข้าร่วมกิจกรรม สิ่งที่ทำไม่ได้เกินความหวัง ท่านจะนำความรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการไปพัฒนาต่อยอดงานหรือไม่อย่างไร นำบันทึกการสะท้อนคิดเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบจำนวน 3 ท่าน และนำมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

วิธีรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อขออนุญาตผู้อำนวยการโรงเรียนวัดอามาศวิทยา อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย เข้าเก็บข้อมูลในพื้นที่

2. ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยผู้วิจัยเอง ตั้งแต่ 1 มิถุนายน 2563 ถึง 30 เมษายน 2564 ระยะเวลา 10 เดือน โดยมีการนิเทศติดตามการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ เดือนละ 1 ครั้ง และติดตามการดำเนินการของโครงการอย่างต่อเนื่อง และเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

2.1 การประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้นำแบบประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ สอบถามครูจำนวน 22 คน

2.2 ทักษะกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานของครู ผู้วิจัยได้นำทักษะกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานของครู สอบถามครูจำนวน 22 คน

2.3 ทักษะกระบวนการโครงงานทักษะสัมมาอาชีวะของสามเณรนักเรียน ผู้วิจัยได้นำทักษะกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานของครู สอบถามสามเณรนักเรียนจำนวน 179 คน

2.4 สอบถามความพึงพอใจของสามเณรนักเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรมต่อการจัดการเรียนรู้โครงงานที่เน้นทักษะสัมมาอาชีวะ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถาม สอบถามสามเณรนักเรียนจำนวน 179 คน

2.5 ผู้วิจัยประสานผู้บริหารและครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม เพื่อนัดหมายส่งแบบสอบถามทักษะการจัดการเรียนรู้ทักษะสัมมาอาชีวะโดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานของครูโรงเรียนวัดอามาศวิทยา ด้วยตนเอง ทั้งนี้ผู้วิจัยได้แนบ QR Code ไปในแบบประเมิน เพื่ออำนวยความสะดวกในการตอบแบบประเมินผ่านระบบออนไลน์

2.6 ผู้วิจัยเดินทางไปรับแบบสอบถามทักษะการจัดการเรียนรู้ทักษะสัมมาอาชีวะโดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานของครูโรงเรียนวัดอามาศวิทยาดำเนินการด้วยตนเอง และบางส่วนขอความอนุเคราะห์จากผู้บริหารและครูโรงเรียนพระปริยัติธรรมตอบกลับผ่านระบบออนไลน์ เพื่อนำไปวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานที่เน้นทักษะสัมมาอาชีวะของครู โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดอามาศวิทยา นำมาวิเคราะห์โดยการค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. เพื่อศึกษาปัญหาการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานที่เน้นทักษะสัมมาอาชีวะของครู โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดอามาศวิทยา ข้อมูลจากการสัมภาษณ์และสะท้อนคิด นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ทักษะการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานที่เน้นทักษะสัมมาอาชีวะของครู โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดอามาศวิทยา

ผลการศึกษาการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานที่เน้นทักษะสัมมาอาชีวะของครู โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดอามาศวิทยา ประกอบไปด้วยทักษะการจัดการเรียนรู้ 4 ทักษะ ได้แก่ 1) การนำเสนอ 2) การวางแผน 3) การการปฏิบัติ 4) การประเมินผล มีรายละเอียดดังตาราง

ตารางที่ 1 แสดงผลการประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้การสอนโครงงานที่เน้นทักษะสัมมาอาชีวะ

รายการประเมิน	คุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้		
	μ	σ	แปลผล
1) สารสำคัญ	4.53	0.44	มากที่สุด
2) จุดประสงค์การเรียนรู้	4.65	0.24	มากที่สุด
3) เนื้อหา	4.53	0.44	มากที่สุด
4) กิจกรรมการเรียนรู้	4.33	0.32	มาก
5) สื่อการเรียนรู้	4.84	0.23	มากที่สุด
6) การวัดผลประเมินผล	4.68	0.34	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.59	0.33	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 ผลการประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้การสอนโครงงานที่เน้นทักษะสัมมาอาชีวะของครู พบว่ามีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.59$, $\sigma = 0.33$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านดังนี้ ด้านสื่อการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.84$, $\sigma = 0.23$) รองลงมาคือ ด้านการวัดผลประเมินผล ($\mu = 4.68$, $\sigma = 0.34$) และด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ ($\mu = 4.65$, $\sigma = 0.24$) ตามลำดับ ส่วนด้านกิจกรรมการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu = 4.33$, $\sigma = 0.32$)

ตารางที่ 2 แสดงทักษะกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานของครู

ที่	ทักษะการจัดการเรียนรู้ของครู	ก่อนเข้าโครงการ			หลังเข้าโครงการ			t	p
		μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล		
1	การนำเสนอ	3.5	0.1	ปานกลาง	4.85	0.36	มากที่สุด	12.072*	0
2	การวางแผน	3.65	0.06	มาก	4.82	0.37	มากที่สุด		
3	การปฏิบัติ	3.75	0.17	มาก	4.88	0.33	มากที่สุด		
4	การประเมินผล	3.95	0.84	มาก	4.83	0.44	มากที่สุด		
รวมเฉลี่ย		3.71	0.13	มาก	4.7	0.45	มากที่สุด		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 ทักษะการจัดการเรียนรู้ทักษะสัมมาอาชีวะโดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานของครู พบว่าค่าเฉลี่ยหลังเข้าโครงการ ($\mu = 4.70$, $\sigma = 0.45$) สูงกว่า ก่อนเข้าโครงการ ($\mu = 3.71$, $\sigma = 0.13$) แสดงว่าครูมีทักษะการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน หลังเข้าโครงการแตกต่างจากก่อนเข้าโครงการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 3 แสดงทักษะกระบวนการปฏิบัติโครงงานทักษะสัมมาอาชีวะของสามเณรนักเรียน

ข้อ	ทักษะสัมมาอาชีวะของสามเณรนักเรียน	μ	σ	แปลผล
1) ทักษะการทำโครงงาน				
1	ได้ฝึกกำหนดประเด็นปัญหาชัดเจน	4.69	0.46	มากที่สุด
2	วางแผนขั้นตอนการแก้ปัญหาได้เหมาะสม	4.81	0.39	มากที่สุด
3	ลงมือปฏิบัติตามแผน	4.75	0.44	มากที่สุด
4	สามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน	4.47	0.62	มาก

ข้อ	ทักษะสัมมาอาชีพของสามเณรนักเรียน	μ	σ	แปลผล
5	เขียนรายงานนำเสนอ	4.57	0.50	มากที่สุด
	รวมเฉลี่ย	4.66	0.48	มากที่สุด
2) กระบวนการทำงาน				
6	ได้เรียนรู้กระบวนการในการทำโครงการ	4.78	0.42	มากที่สุด
7	ได้ลงมือปฏิบัติจริง	4.89	0.31	มากที่สุด
8	ฝึกการทำงานเป็นทีม	4.85	0.36	มากที่สุด
9	ได้ฝึกฝนค้นคว้าหาความรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย	4.42	0.70	มาก
10	สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการทำโครงการได้	4.71	0.46	มากที่สุด
11	ทำงานกลุ่มที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ	4.78	0.42	มากที่สุด
	รวมเฉลี่ย	4.74	0.44	มากที่สุด
3) การนำไปใช้				
12	สามารถนำความรู้ที่ได้จากการทำโครงการไปเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพต่อไปในอนาคตได้	4.91	0.29	มากที่สุด
13	สามารถสร้างรายได้จากการทำโครงการ	4.87	0.34	มากที่สุด
	รวมเฉลี่ย	4.89	0.31	มากที่สุด
	รวมเฉลี่ยทั้งหมด	4.76	0.41	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 ทักษะกระบวนการโครงการทักษะสัมมาอาชีพของสามเณรนักเรียนพบว่า ในภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.76$, $\sigma = 0.41$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านการนำไปใช้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.89$, $\sigma = 0.41$) รองลงมาคือ ด้านกระบวนการทำงาน ($\mu = 4.74$, $\sigma = 0.44$) และด้านทักษะการทำโครงการ ($\mu = 4.66$, $\sigma = 0.48$) ตามลำดับ

ด้านทักษะการทำโครงการในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.66$, $\sigma = 0.48$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สามเณรนักเรียนวางแผนขั้นตอนการแก้ปัญหาได้เหมาะสม ($\mu = 4.81$, $\sigma = 0.39$) ลงมือปฏิบัติตามแผน ($\mu = 4.75$, $\sigma = 0.44$) และได้ฝึกกำหนดประเด็นปัญหาชัดเจน ($\mu = 4.69$, $\sigma = 0.46$) ส่วนข้อสามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu = 4.47$, $\sigma = 0.62$)

ด้านกระบวนการทำงานในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.74$, $SD = 0.44$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สามเณรนักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ($\mu = 4.89$, $\sigma = 0.31$) ฝึกการทำงานเป็นทีม ($\mu = 4.85$, $\sigma = 0.36$) และได้เรียนรู้กระบวนการในการทำโครงการ ทำงานกลุ่มที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ ($\mu = 4.78$, $\sigma = 0.42$) ส่วนข้อได้ฝึกฝนค้นคว้าหาความรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu = 4.42$, $\sigma = 0.70$)

ด้านการนำไปใช้ ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.89$, $\sigma = 0.41$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สามเณรนักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากการทำโครงการไปเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพต่อไปในอนาคตได้ ($\mu = 4.91$, $\sigma = 0.29$) และสามารถสร้างรายได้จากการทำโครงการ ($\mu = 4.87$, $\sigma = 0.34$)

ตารางที่ 4 แสดงความพึงพอใจของสามเณรนักเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรมต่อการจัดการเรียนรู้โครงการที่เน้นทักษะสัมมาอาชีพ

ข้อ	ความพึงพอใจของสามเณรนักเรียน	μ	σ	แปลผล
ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู				
1	ครูให้คำปรึกษาและแนะนำ ตอบข้อซักถามในการทำโครงการได้เป็นอย่างดี	4.42	0.70	มาก
2	ครูสามารถถ่ายทอดทักษะการจัดการเรียนรู้แบบโครงการและให้สามเณรนักเรียนได้	4.57	0.50	มากที่สุด

ข้อ	ความพึงพอใจของสามเณรนักเรียน	μ	σ	แปลผล
3	ครูใช้เวลาจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม	4.63	0.49	มากที่สุด
	รวมเฉลี่ย	4.54	0.56	มากที่สุด
ด้านกระบวนการทำโครงการงาน				
4	สามเณรนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการทำโครงการงานมากขึ้นหลังร่วมกิจกรรม	4.84	0.37	มากที่สุด
5	สามเณรสามารถเลือกทำโครงการได้ตามความถนัดของตนเอง	4.83	0.37	มากที่สุด
6	สามเณรนักเรียนได้ทักษะในการทำงานเป็นทีม	4.87	0.34	มากที่สุด
	รวมเฉลี่ย	4.85	0.36	มากที่สุด
ด้านการนำไปใช้				
7	สามเณรนักเรียนนำประโยชน์จากการเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อไปปรับใช้ในการทำโครงการและชีวิตประจำวันได้	4.69	0.46	มากที่สุด
8	สามเณรนักเรียนทำโครงการที่สามารถสร้างรายได้ด้วยตนเอง	4.81	0.39	มากที่สุด
9	สามเณรนำโครงการไปประกอบอาชีพได้จริง	4.75	0.44	มากที่สุด
10	สามเณรนักเรียนมีความภาคภูมิใจในผลผลิตจากโครงการงานของตนเอง	4.70	0.46	มากที่สุด
	รวมเฉลี่ย	4.74	0.44	มากที่สุด
	รวมเฉลี่ยทั้งหมด	4.71	0.45	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 ความพึงพอใจของสามเณรนักเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรมต่อการจัดการเรียนรู้โครงการที่เน้นทักษะสัมมาอาชีพ พบว่า ในภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.76, \sigma = 0.41$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ดังนี้ ด้านกระบวนการทำโครงการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.85, \sigma = 0.36$) รองลงมาคือด้านการนำไปใช้ ($\mu = 4.74, \sigma = 0.44$) และด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู ($\mu = 4.54, \sigma = 0.56$) ตามลำดับ

ด้านทักษะการทำโครงการในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.66, \sigma = 0.48$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สามเณรนักเรียนวางแผนขั้นตอนการแก้ปัญหาได้เหมาะสม ($\mu = 4.81, \sigma = 0.39$) ลงมือปฏิบัติตามแผน ($\mu = 4.75, \sigma = 0.44$) และได้ฝึกกำหนดประเด็นปัญหาชัดเจน ($\mu = 4.69, \sigma = 0.46$) ส่วนข้อสามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu = 4.47, \sigma = 0.62$)

ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.54, \sigma = 0.56$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูใช้เวลาจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม ($\mu = 4.63, \sigma = 0.49$) ครูสามารถถ่ายทอดทักษะการจัดการเรียนรู้แบบโครงการและให้สามเณรนักเรียนได้ ($\mu = 4.57, \sigma = 0.50$) และ ครูให้คำปรึกษาและแนะนำ ตอบข้อซักถามในการทำโครงการได้เป็นอย่างดี ($\mu = 4.42, \sigma = 0.70$)

ด้านกระบวนการทำโครงการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.85, \sigma = 0.36$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สามเณรนักเรียนได้ทักษะในการทำงานเป็นทีม ($\mu = 4.87, \sigma = 0.34$) สามเณรนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการทำโครงการมากขึ้นหลังร่วมกิจกรรม ($\mu = 4.84, \sigma = 0.37$) และสามเณรสามารถเลือกทำโครงการได้ตามความถนัดของตนเอง ($\mu = 4.83, \sigma = 0.37$)

ด้านการนำไปใช้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.74, \sigma = 0.44$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สามเณรนักเรียนทำโครงการที่สามารถสร้างรายได้ด้วยตนเอง ($\mu = 4.81, \sigma = 0.39$) สามเณรนำโครงการไปประกอบอาชีพได้จริง ($\mu = 4.75, \sigma = 0.44$) และสามเณรนักเรียนมีความภาคภูมิใจในผลผลิตจากโครงการงานของตนเอง ($\mu = 4.70, \sigma = 0.46$) ส่วนข้อสามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu = 4.69, \sigma = 0.46$)

ตอนที่ 2 ปัญหาการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานที่เน้นทักษะสัมมาอาชีวะ

ตารางที่ 5 แสดงปัญหาการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานที่เน้นทักษะสัมมาอาชีวะของครู

ที่	ปัญหา	ความถี่
1	ครูมีภาระงานพิเศษมาก ทำให้ไม่มีเวลาในการเตรียมการสอน	11
2	ไม่สามารถจัดเวลาในการให้คำปรึกษาสามเณรนักเรียนได้ตามความต้องการ	10
3	สามเณรนักเรียนมีภาระงานต้องปฏิบัติกิจของสงฆ์ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติโครงงานได้	9
4	สามเณรนักเรียนไม่มีทักษะในการเขียนโครงร่าง	8
5	สามเณรขาดทักษะความคิดสร้างสรรค์ผลงาน	6
6	สามเณรมีเวลาในการโครงงานไม่ตรงกัน	5
7	สามเณรขาดทักษะกระบวนการกลุ่ม ทำให้งานล่าช้า	4
8	สามเณรนักเรียนไม่กล้าแสดงออก ขาดความมั่นใจในการนำเสนองาน	3
9	สามเณรขาดวัสดุในการทำโครงงานบางโครงงานไม่เพียงพอ	2
10	ครูและสามเณรนักเรียนมีปัญหาเรื่องเทคโนโลยี	1

จากตารางที่ 5 ปัญหาการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานที่เน้นทักษะสัมมาอาชีวะของครู พบว่าปัญหาการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานที่เน้นทักษะสัมมาอาชีวะ 2.1) ผลจากการสัมภาษณ์ปัญหาที่มีข้อเสนอมากที่สุด 5 ลำดับ คือ 1) ครูมีภาระงานพิเศษมาก ทำให้ไม่มีเวลาในการเตรียมการสอน 2) ครูมีภาระงานมากทำให้มีเวลาให้คำปรึกษาสามเณรนักเรียนได้ไม่เต็มที่ 3) สามเณรนักเรียนมีภาระงานนอกเหนือจากการเรียนวิชาต่างๆของมาก ปฏิบัติกิจของสงฆ์ จึงทำให้การเรียนรู้ด้วยโครงงานไม่มีเวลาพอเพียง 4) สามเณรนักเรียนไม่มีทักษะในการเขียนโครงร่าง 5) สามเณรขาดทักษะความคิดสร้างสรรค์ผลงาน

ตารางที่ 6 แสดงการสะท้อนคิดของครู

ประเด็น	การสะท้อนคิด
1. สิ่งที่คาดหวังจากการเข้าร่วมกิจกรรม	(1) ครูสามารถจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้การพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ที่ทักษะสัมมาอาชีวะโดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน (2) ครูมีทักษะการจัดการเรียนรู้ที่ทักษะสัมมาอาชีวะโดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน (3) ได้แผนการดำเนินงานใหม่ๆ (4) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสอนแบบโครงงาน (5) ได้ระดมความคิดเพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหา (6) ได้ทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงาน (7) ได้แนวทางการวางแผนการรับมือกับเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น และการปรับตัวให้ทันกับสถานการณ์นั้น ๆ (8) แนวคิดการสอนโครงงานแบบใหม่ๆ
2. สิ่งที่ท่านได้เกินความหวัง	(1) การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning (2) เทคนิคการทำโครงงาน (3) PLC (4) บุคลากรในงานให้ความร่วมมือในการเสนอแนะการแก้ไขปัญหาเป็นอย่างดี (5) ผู้บริหารโรงเรียนเข้าร่วมโครงการฯและให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์

ประเด็น	การสะท้อนคิด
3. ท่านจะนำความรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการไปพัฒนาต่อยอดงานหรือไม่อย่างไร	(1) ปรับปรุงการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานให้สามเณรนักเรียน (2) พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ (3) ปรับปรุงแผนโครงงานฯ (4) จัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning (5) PLC (6) นำไปปรับปรุงงานและนำกระบวนการนี้ไปใช้ในงานอย่างต่อเนื่อง

จากตารางที่ 6 การสะท้อนคิดของครู พบว่า สิ่งที่คาดหวังจากการเข้าร่วมกิจกรรม 1) ครูสามารถจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้การพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ทักษะสัมมาอาชีวะโดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน 2) ครูมีทักษะการจัดการเรียนรู้ทักษะสัมมาอาชีวะโดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน และ 3) ได้แผนการดำเนินงานใหม่ ๆ ตามลำดับ

สิ่งที่ท่านได้เกินความหวัง (1) การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning 2) เทคนิคการทำโครงงาน 3) PLC ตามลำดับ

การนำความรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการไปพัฒนาต่อยอดงาน 1) ปรับปรุงการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานให้สามเณรนักเรียน 2) พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ 3) ปรับปรุงแผนโครงงานฯ ตามลำดับ
จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ดังนี้

1. ผลการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานที่เน้นทักษะสัมมาอาชีวะ ดังนี้

1.1 ผลการประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้การสอนโครงงานที่เน้นทักษะสัมมาอาชีวะของครู พบว่า มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านดังนี้ ด้านสื่อการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการวัดผลประเมินผล และด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ ตามลำดับ ส่วนด้านกิจกรรมการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

1.2 ผลการประเมินทักษะการจัดการเรียนรู้ทักษะสัมมาอาชีวะโดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานของครู พบว่า ค่าเฉลี่ยหลังเข้าโครงการ สูงกว่า ก่อนเข้าโครงการ แสดงว่าครูมีทักษะการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานหลังเข้าโครงการแตกต่างจากก่อนเข้าโครงการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.3 ทักษะกระบวนการโครงงานทักษะสัมมาอาชีวะของสามเณรนักเรียนพบว่า ในภาพอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ดังนี้ ด้านการนำไปใช้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านกระบวนการทำงานและด้านทักษะการทำโครงงาน

1.4 ผลความพึงพอใจของสามเณรนักเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรมต่อการจัดการเรียนรู้โครงงานที่เน้นทักษะสัมมาอาชีวะ พบว่า ในภาพอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ดังนี้ ด้านกระบวนการทำโครงงาน มีค่าเฉลี่ยรองลงมาคือด้านการนำไปใช้ และด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู

2. ผลการศึกษาปัญหาการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานที่เน้นทักษะสัมมาอาชีวะ

2.1 ผลจากการสัมภาษณ์ปัญหาที่มีข้อเสนอมากที่สุด 5 ลำดับ คือ 1) ครูมีภาระงานพิเศษมาก ทำให้ไม่มีเวลาในการเตรียมการสอน 2) ครูมีภาระงานมากทำให้มีเวลาให้คำปรึกษาสามเณรนักเรียนได้ไม่เต็มที่ 3) สามเณรนักเรียนมีภาระงานนอกเหนือจากการเรียนวิชาต่างๆของมาก ปฏิบัติกิจของสงฆ์ จึงทำให้การเรียนรู้ด้วยโครงงานไม่มีเวลาพอเพียง 4) สามเณรนักเรียนไม่มีทักษะในการเขียนโครงร่าง 5) สามเณรขาดทักษะความคิดสร้างสรรค์ผลงาน

2.2 ผลจากการสะท้อนคิดของครู ครูได้เรียนรู้การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้และการสอนแบบโครงงาน ครูได้เรียนรู้ทักษะการสอนในศตวรรษที่ 21 ครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับเพื่อนครูจากโรงเรียนอื่น ๆ

อภิปรายผล

1. ผลการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ทักษะสัมมาอาชีวะโดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานของครู โรงเรียนวัดอามตย์วิทยา อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย หลังจากครูผู้สอนผ่านการอบรมแล้วครูทุกคนต้องลงมือปฏิบัติจริง โดยมีทีมงานผู้ร่วมวิจัย ลงไปทำการประเมินติดตามการจัดการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง จำนวน 2 รอบ ใน 5 ด้าน คือ จุดดี อภิปราย/จุดด้อยเสนอแนะ ใครทำเสนอแนะใคร

1.1 การประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้การสอนโครงงานที่เน้นทักษะสัมมาอาชีวะของครู พบว่ามีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เป็นผลมาจากครูได้รับการนิเทศจากโค้ช (Coaching) และผู้ทรงคุณวุฒิภายในอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ทิศนา ขัมมณี (2551: 12) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบโครงงาน เป็น การเรียนรู้ที่เชื่อมโยงหลักการ พัฒนาการคิดของบลูม (Bloom) ทั้ง 6 ชั้น กล่าวคือ ความรู้ความจำ (Knowledge) ความเข้าใจ (Comprehension) การนำไปใช้ (Application) การวิเคราะห์ (Analysis) การสังเคราะห์ (Synthesis) การประเมินค่า (Evaluation) และยังเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญใน ทุกขั้นตอนของการเรียนรู้ ตั้งแต่การวางแผนการเรียนรู้ การออกแบบการเรียนรู้ การสร้างสรรค์ ประยุกต์ใช้ผลผลิตและการประเมินผลงานโดย ผู้สอนมีบทบาทเป็นผู้จัดการเรียนรู้

1.2 ผลการประเมินทักษะการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานที่เน้นทักษะสัมมาอาชีวะของครู ผลการประเมินหลังเข้าร่วมโครงการสูงกว่าก่อนเข้าร่วมโครงการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ครูที่เข้าร่วมโครงการมีทักษะการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงาน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยได้นำแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูเข้าร่วมการอบรมใน 3 กิจกรรม คือ 1) กิจกรรมพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานที่เน้นสัมมาอาชีวะของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม 2) กิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค Active Learning และ 3) กิจกรรมการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ (PLC) ซึ่งสอดคล้องการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานของ สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา (2550: 4) ที่เสนอขั้นตอนการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบโครงงาน 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ชี้นำเสนอ 2) ชี้นำวางแผน 3) ชี้นำปฏิบัติ และ 4) ประเมินผลซึ่งน่าจะช่วยให้ครูทำความเข้าใจ ขั้นตอนการสอนแบบโครงงานได้ชัดเจนขึ้น นอกจากนั้นยังมีการติดตามประเมินผลหลังการอบรม โดยได้รับการสนับสนุนจาก กสศ. และผู้อำนวยการโรงเรียนในการส่งเสริมให้ครูนำความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสอนแบบโครงงานไปใช้สอนนักเรียนจริง สอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิชาติ เสนะนันท์ (2559: 965) ที่ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาการสอนแบบโครงงาน สำหรับครูประถมศึกษา จังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่า ครูที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 30 คน มีผลการทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจ หลังการฝึกอบรมสูงกว่าการทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจก่อนการฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ McDonell (2007) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้แบบโครงงานเป็นรูปแบบหนึ่งของ Child-centered Approach ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทำงานตามระดับทักษะที่ตนเองมีอยู่ เป็นเรื่องที่สนใจและรู้สึกสบายใจที่จะทำให้นักเรียนได้รับสิทธิในการเลือกว่าจะตั้งคำถามอะไรและต้องการผลผลิตอะไรจากการทำงานชิ้นนี้ โดยครูทำหน้าที่เป็นผู้สนับสนุนอุปกรณ์และจัดประสบการณ์ให้แก่ นักเรียน สนับสนุนการแก้ไขปัญหา และสร้างแรงจูงใจให้แก่ นักเรียน

1.3 ทักษะกระบวนการโครงงานของสามเณรนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด เป็นผลมาจากสามเณรนักเรียนได้รับการสอนแบบ Active Learning ได้ลงมือทำและปฏิบัติจริง ซึ่งสอดคล้องกับสอดคล้องกับ ศรีณยู หมั่นเดช (2559) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบโครงงานร่วมกับสื่อสังคม เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่านักเรียนมีความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้นสอดคล้องกันว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนแบบโครงงานร่วมกับสื่อสังคมเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดสอดคล้องกับ Khuaharungrong (2010) ที่พบว่า การที่นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมอยู่ตลอดเวลา ทำให้นักเรียนเกิดการกระตือรือร้น ได้เรียนรู้ในสิ่งที่ตนเองสนใจ ได้แก้ปัญหาาร่วมกันกับเพื่อน ทำให้เกิดความสนุกสนาน ในการเรียนรู้ ส่งผลให้นักเรียนมีเจตคติที่ดี

1.4 ด้านความพึงพอใจของสามเณรนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้โครงงานที่เน้น ทักษะสัมมาอาชีวะพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ความพึงพอใจในชีวิตตามแนวความคิดของทฤษฎีความต้องการของมนุษย์และทฤษฎี แรงจูงใจ (Maslow's Hierarchy of Needs Theory and Motivation Theory) ตามมาสโลว์ (Maslow. 1970: 24 - 25) ว่า เมื่อความต้องการได้รับการตอบสนองมาก บุคคลนั้นย่อมเกิดความพอใจมากแต่ถ้าความต้องการได้รับการตอบสนองน้อยหรือไม่ได้รับการตอบสนองเลย สอดคล้องกับ ศรีณยู หมั่นเดช (2559) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบโครงงานร่วมกับสื่อสังคม เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนแบบโครงงานร่วมกับสื่อสังคมเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนโครงงานของโรงเรียนวัดอัมมาตย์วิทยา จังหวัดเชียงราย ปัญหาที่มีข้อเสนอมากที่สุด 5 อันดับ คือ 1) ครูมีภาระงานพิเศษมาก ทำให้ไม่มีเวลาในการเตรียมการสอน 2) ครูมีภาระงานมากทำให้มีเวลาให้คำปรึกษาสามเณรนักเรียนได้ไม่เต็มที่ 3) สามเณรนักเรียนมีภาระงานนอกเหนือจากการเรียนวิชาต่าง ๆ ของมาก

ปฏิบัติกิจของสงฆ์ จึงทำให้การเรียนรู้ด้วยโครงงานไม่มีเวลาพอเพียง 4) สามเณรนักเรียนไม่มีทักษะในการเขียนโครงร่าง 5) สามเณรขาดทักษะความคิดสร้างสรรค์ผลงาน

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาควรร่วมมือกันสร้างแนวทางการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ควบคู่การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานที่เน้นทักษะสัมมาอาชีพ

1.2 สถานศึกษาควรจัดให้มี การกำกับและติดตามอย่างต่อเนื่องโดยการมีส่วนร่วมทั้งจากผู้บริหารครูและผู้ปกครอง

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการทบทวนวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะ 3R8C ของผู้เรียนในสถานศึกษา

2.2 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับทักษะชีวิตและอาชีพตามความต้องการของสามเณรนักเรียนในสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา.(2563). ฝึกอาชีพนักเรียนสามเณร ต่อยอดเรียนรู้สายอาชีพขั้นสูง. สืบค้นเมื่อ

10 กุมภาพันธ์ 2564, จาก <https://www.eef.or.th/interview-01-09-20/>.

ดุขฎิ โยเหลา, และคณะ. (2557). การศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบ PBL ที่ได้จากโครงการสร้างชุด ความรู้เพื่อสร้างเสริม

ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของเด็กและเยาวชน: จากประสบการณ์ ความสำเร็จของโรงเรียนไทย. กรุงเทพฯ:

ห้างหุ้นส่วนจำกัดทิพย์วิสุทธิ.

ทิตินา แหมมณี. (2551). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ:

สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ธีระชัย ปุณณโชติ. (2551). กรณีศึกษาการทำโครงงานวิทยาศาสตร์. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. (2553). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 127 (ตอนที่ 45 ก): 1 – 3.

ลัดดา ภูเกียรติ. (2561). การจัดการเรียนรู้ การทำโครงงาน. สืบค้นเมื่อ 10 กุมภาพันธ์ 2564, จาก

http://sukho.nfe.go.th/Insukho/dourses/4/section2_1.html.

ศรีณญู หมั่นเดช. (2559). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบโครงงานร่วมกับสื่อสังคม เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์

สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. 22(2): 182 - 192.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(ฉบับที่3) พ.ศ.2553. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาและกระทรวงศึกษาธิการ. (2550). แนวทางจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญการ

จัดการเรียนรู้แบบโครงงาน. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

อภิชาติ เสนะนันท์. (2559). การพัฒนาการสอนแบบโครงงาน สำหรับครูประถมศึกษา จังหวัดเพชรบุรี. วารสารวิชาการฉบับ

ภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ. 9(2): 957 - 967.

Dewey, J. (1897). My Pedagogic Creed. In D. Efrat, Percedia-Social and Behavioral Sciences.

152(2014): 1256 - 1260.

Khuharuangrong, K. (2010). A comparison of problem solving ability and attitude of Mattayomsuksa one students toward occupation and technology subject using project-based method and 4 MAT(Master thesis). Phranakhon Sri Ayutthaya:Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University.

Maslow, A. (1970). Human needs theory: Maslow's hierarchy of human needs. In R.F. Craven & C. J. Hirnle (Eds.), Fundamental of Nursing: Human Health and Function. (3rd ed.). Philadelphia: Lippincott.